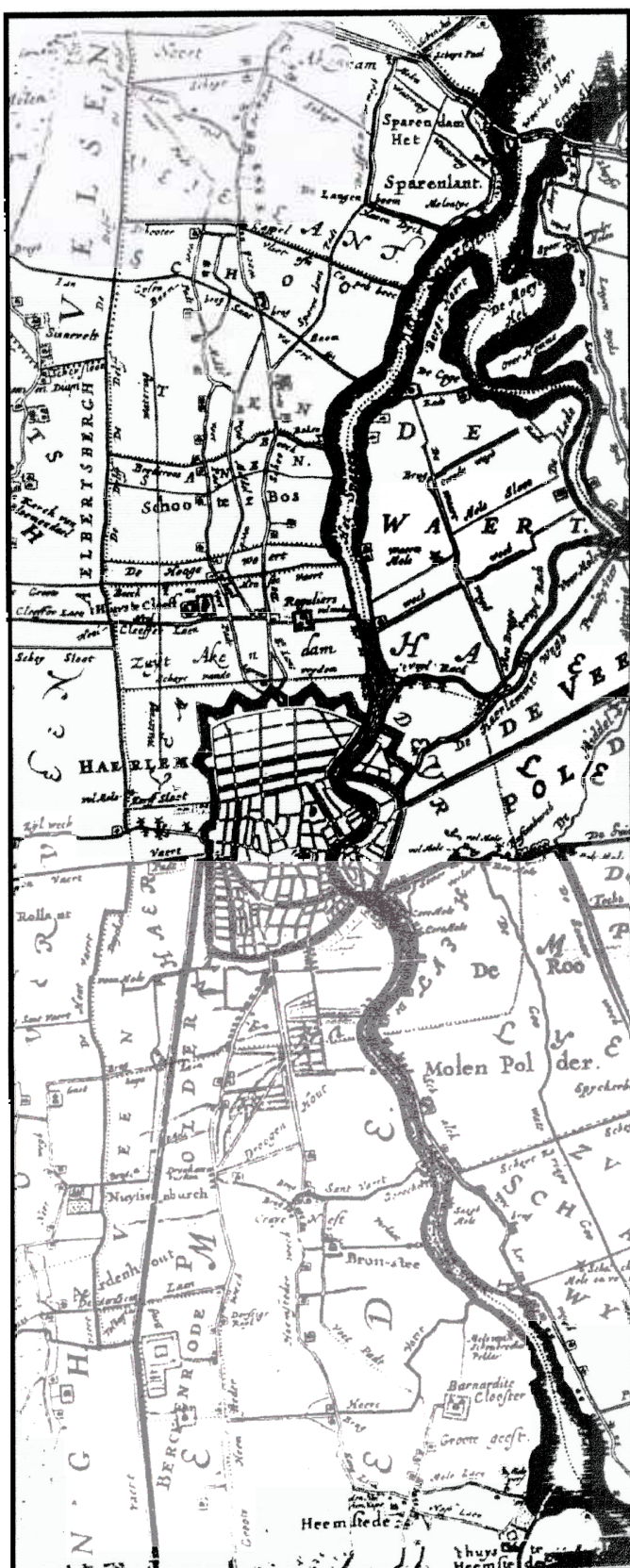
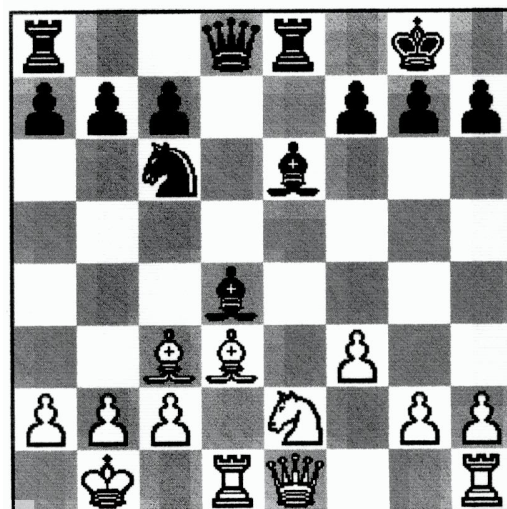

Schaakvereniging Het Spaarne

November 2002
Nummer 1

SV Het Spaarne is een voortzetting van
Schaakvereniging Schalkwijk (SVS) en het
Verenigd Haarlems Schaakgenootschap (VHS)
clubschaken in Haarlem sinds 1896

BINNENBLAD

SV *Het Spaarne* is een voortzetting van Schaakvereniging Schalkwijk en het Verenigd Haarlems Schaakgenootschap (VHS), voor schaken in clubverband sinds 3 november 1896.

Speelgelegenheid:
Wijkcentrum
Laan van Berlijn 1
(023) 5337606

BESTUUR seizoen 2002-2003

VZ	Rob Bertholée ☎ (023) 532 5843 ✉ robertho@dds.nl
SEC	Rob de Haan ✉ Vliegersplein 109 2141 VG Vijfhuizen ☎ (023) 558 1042 ✉ r.m.de.haan.vhs.ssoh@wxs.nl
PEN	Pim Beers ☎ (023) 545 0339 ✉ p.beers@chello.nl Gironummer 543665
INT	Bert Bergshoeff ☎ (023) 535 5918 ✉ bertbergshoeff@compuserve.com
EXT	Frans Arp ☎ (023) 532 60 79 of 06 5555 1397 ✉ f.arp@geestgronden.nl
Jeugd	Cor Hoogeterp ☎ (023) 540 0180 ✉ c.hoogeterp@planet.nl

Inleveren kopij

André Clemens ✉ J. van Heukelomstraat 16 2035 WL Haarlem ☎ (023) 5403530 ✉ volgt spoedig.	
Rob Mol ✉ Meer en Boslaan 6 2103 VP Heemstede ☎ (023) 528 95 10 ✉ robmol@dolfijn.nl	

Webpage

www.spaarne.org ✉ evertscholten@wxs.nl
--

DANK JE WEL, ARUN!

Na zeven “vette” jaren heeft Arun door drukke werk- en gezinsomstandigheden gedwongen, zijn activiteiten als redacteur en producent van dit blad beëindigd. Rob Mol en André Clemens gaan proberen hem te evenaren, maar dat is bijna een onmogelijke opgave! Aan dit eerste nummer heeft ook Rob de Haan het nodige werk gedaan en hij is bereid om de redactie waar nodig ook in de komende tijd terzijde te staan. Als drie personen er hun schouders onder zetten, moet het toch mogelijk zijn om het tijdperk-Arun niet door zeven magere jaren te laten volgen. De tijd zal het leren...

In ieder geval: hartelijk dank Arun!!

AGENDA

2 november:	ASC – Het Spaarne – 1
7 november:	Het Spaarne-2 - HWP-3
12 november:	Leiderdorp-1 – Het Spaarne –1
14 november:	Het Spaarne-3 – Kijk Uit-2
20 november:	Het Paard van Ree- Het Spaarne 4
23 november	Het Spaarne-1 – Tal-2
28 november	Knock-out competitie
29 november	De Pion-1 – Het Spaarne-2
5 december	ST.NICOLAAS: geen schaken
6 december	Aalsmeer-2 – Het Spaarne-3
12 december	Het Spaarne-4- Kijk Uit-3
14 december	LSG-3 – Het Spaarne-1
19 december	OLIEBOLLENTOERNOOI Het Spaarne-2 – Lasker

Bij de voorpagina

Dit is de stelling na de 14° zet van zwart in de partij Kalwij- Van Hoorn (juni 2002), door Tim Krabbé in zijn schaakrubriek gepubliceerd: zie elders in dit nummer.

En...

Bewaart u dit clubblad minstens tot de jaarvergadering in september 2003, want u hebt dan de concept-notulen van de algemene ledenvergadering nodig die in deze aflevering worden gepubliceerd!.

In Memoriam Henk Mostert

Op 29 juli j.l. overleed Hendrik Jan Mostert, oud 77 jaar, in het verpleeghuis "Boerhaave", waar hij sinds vele jaren verzorgd werd. Mostert heeft zijn sporen in de schaakwereld ruimschoots verdiend. Er is reden tot grote dankbaarheid voor alles wat hij voor de schaakgemeenschap heeft betekend, voor hij getroffen werd door invaliditeit. Zijn staat van dienst als veelal bestuurlijk betrokken schaker valt af te lezen uit diverse vermeldingen in onder meer ons clubblad:

- voorzitter van de Haarlemse schaakvereniging "Het Oosten", in welke hoedanigheid hij ook nog hulp heeft geboden bij de stichting van de schaakvereniging Schalkwijk, ruim 25 jaar geleden,
- voorzitter van het Verenigd Haarlems Schaakgenootschap (1975-1978), en secretaris van VHS tussen 1978 en 1980

Daarenboven vergaarde hij nationale en internationale roem op het terrein van het correspondentieschaken. Hij was drager van de gouden eremedaille van de Poolse bond en van de zilveren eremedaille van de Zwitserse bond; erelid van de L.A.D.A.C. (de Argentijnse Correspondentie Schaakbond), erelid, voorzitter en wedstrijdleader van de I.C.C.F. (de International Correspondence Chess Federation), algemeen wedstrijdleader van de N.B.C. (de Nederlandse Bond van Correspondentieschakers), drager van de goudejn eremedaille van de Orde van Oranje-Nassau en van de gouden speld van de K.N.S.B

Wij zullen ons hem blijven herinneren als een zeer energieke en principiële bouwer in het schaakleven.

Rob Mol.

Externe competitie

De eerste wedstrijden in de externe competitie zijn gespeeld. Hieronder volgen de namen van de teams in de tweede klasse c, de derde klasse c en de vierde klasse e van de N.H.S.B., waarin resp. ons tweede, derde en vierde achttal uitkomen.

Tweede klasse C:

1. S.v. Het Spaarne 2
2. H.W.P.- 3
3. W.S.C. De Pion 1
4. Lasker
5. S.v. De Wijker Toren 4
6. Castricum 3
7. Bloemendaalse S.V. 3
8. 0-0-0 4

In de eerste ronde speelde Het Spaarne gelijk tegen 0-0-0 4; verloor H.W.P. 3 met 2½ - 5½ van de Bloemendaalse S.V. 3; won De Pion met 5-3 van Castricum 3 en verloor

Lasker met 3½-4½ van S.V. De Wijker Toren 4.

Derde klasse C:

1. De Haarlemse Jopen
2. De Vennep 2
3. Heemsteedse S.C. 3
4. Kijk Uit 2
5. S.C. Aalsmeer 2
6. S.V. Het Spaarne 3
7. H.W.P 4
8. S.V. De Wijker Toren 5

Ons derde team speelde in de eerste ronde tegen het derde achttal van Heemstede. Het werd een

mooie overwinning: 2-6. Op onze Web-site staat een uitvoerig verslag!

Vierde klasse E

1. Het Paard van Ree
2. S.V. Het Spaarne 4
3. H.W.P. 5
4. S.C. Aalsmeer 3
5. De Uil 4
6. Het Oosten 3
7. Excelsior 2
8. Kijk Uit 3

Laatste nieuws: het vierde team verliest van Excelsior-2 (31 okt.).

Concept-notulen van de algemene ledenvergadering gehouden op 5 september 2002 te Haarlem.

Aanwezig volgens de presentielijsten: 23 leden, waaronder 5 bestuursleden. Afwezig met bericht van verhindering: 11 leden, waaronder één bestuurslid

Opening

Dhr. Bertholée, wnd. Voorzitter, opent om 20.15 uur de vergadering. Bericht van verhindering is ontvangen van de dames Goossens en De Mie en de heren De Bruijn, De Ruig, Gorissen, Grapperhaus, Halberstadt, Schurer, Mol, Elsthout en het bestuurslid Arp

.Medegedeeld wordt dat het komend seizoen de partijen om 20 uur (een kwartier vroeger) moeten starten, door de gewijzigde huurvoorwaarden. In beginsel sluit de zaal om middernacht. Ook zullen we om dezelfde reden op donderdagavond niet steeds en/of niet alleen gebruik kunnen maken van de hal en het podium. De thuiswedstrijden van het eerste achttal zullen in het komend seizoen in het Wijkcentrum Laan van Berlijn plaats vinden.

De heer Bergshoeff licht toe dat de verbouwing normaliter tot een forse huurverhoging zou hebben geleid. De verhuurder beperkt zich vooralsnog wat de prijs betreft tot het volgen van de inflatie, maar daar staan wat beperkingen tegenover. De ervaring moet leren of daarmee valt te leven of dat later moet worden overgegaan tot bijvoorbeeld het bijhuren van ruimte.

Verslag van de algemene ledenvergadering gehouden op 30 augustus 2002. Het concept-verslag wordt ongewijzigd goedgekeurd. Er worden ook geen vragen gesteld of toelichtingen gegeven naar aanleiding van die tekst.

Algemeen verslag van de secretaris over het seizoen 2001-2002.

Enkele leden spreken hun waardering uit over dit verslag, waar de vergadering, bij monde van de voorzitter, zich bij aansluit.

Er worden geen vragen gesteld of opvattingen naar voren gebracht over het gevoerde of te voeren beleid.

Verslag van de Kascommissie

De heren Mol en Bertrand, leden van de kas-commissie, hebben een rapport opgesteld over de door hen ingestelde kascontrole bij de penningmeester op 6 augustus j.l. De heer Bertrand leest dit rapport voor, waaruit waardering blijkt voor het gevoerde financieel beleid, voor de zorgvuldige boekhouding en financiële verslaglegging. De commissie adviseert de vergadering tot verlening van décharge. (Applaus).

De heren Mol en Eiselin nemen zitting in de kascommissie 2002-2003. Dhr. V.d. Hoorn stelt zich beschikbaar als reserve-lid.

Financieel verslag (2001-2002), resultaten en balans.

Dhr. Karwal vraagt of het volgende verslag uitsluitend in Euro (€) zal worden opgesteld. De penningmeester bevestigt dit. Er worden verder geen vragen gesteld. De stukken worden ongewijzigd vastgesteld. De vergadering besluit tot het verlenen van décharge voor het gevoerde financieel beleid.

Begroting voor het seizoen 2002-2003. Vaststelling contributie.

De penningmeester geeft aan dat de daling van het ledental het noodzakelijk maakt om de contributie voor senioren te verhogen, teneinde met een sluitende begroting te werken. Dhr. Bertrand vraagt hoe hoog de contributie is van andere Haarlemse schaakverenigingen. Dhr. Post weet dat bij HWP € 90 wordt gevraagd. De vergadering ziet in het voorgestelde bedrag van € 92 geen bezwaar en besluit om het aanhangsel bij het HR ongewijzigd vast te stellen. Dhr. Bertrand vraagt het bestuur

een beetje zuinig te zijn bij het benoemen van ereleden, die immers geen contributie betalen. Geantwoord wordt dat nieuwe ereleden die na de fusie worden benoemd en wel aan de verenigingsactiviteiten deelnemen niet zijn vrijgesteld. Er zijn overigens nu geen plannen om nieuwe ereleden te benoemen

Benoeming K. Wester tot lid van verdienste.

De secretaris licht toe dat tijdens de vorige vergadering, toen de ereleden en leden van verdienste van de fusiepartners als zodanig werden herbenoemd bij s.v. Het Spaarne, door dhr. Deen werd gevraagd of de lijst wel compleet was. Het bestuur heeft dit nagegaan en toen bleek dat dhr. Wester over het hoofd was gezien. De vergadering besluit daarom in te stemmen met het voorstel van het bestuur.

Gevraagd wordt verder wat het verschil is tussen een erelid en een lid van verdienste. De secretaris antwoordt dat een erelid zich verdienstelijk heeft gemaakt voor de bevordering van de schaaksport in het algemeen en ook geen lid van de vereniging hoeft te zijn. Een lid van verdienste heeft zich vooral voor de vereniging verdienstelijk gemaakt (zie artikel 5 van de statuten).

Samenstelling van het bestuur; verkiezing voorzitter.

Er blijken door de leden geen kandidaten te zijn gesteld voor welke bestuursfunctie dan ook. Het bestuur heeft dhr. Bertholée voorgedragen voor benoeming tot voorzitter in de vacature Heuzeveldt.

Dhr. Bertholée stipuleert echter, dat hij zich niet voor een periode van drie jaar beschikbaar stelt, maar (voorshands) voor één jaar. De vergadering kiest dhr. Bertholée bij acclamatie tot voorzitter.

De voorzitter zegt, dat het belangrijk is voor allerlei werkzaamheden een beroep te kunnen doen op de leden, zeker nu zich geen kandidaten hebben gemeld voor een

bestuursfunctie. De secretaris vult aan, dat het plan bestaat verschillende leden te benaderen met het concrete voorstel met bepaalde taken te helpen. Hij doet een beroep op de leden zich daarvoor open te stellen en zo'n verzoek als het maar even kan in te willigen.

Interne wedstrijden in het komend seizoen.

Dhr. Bergshoeff licht het voorstel over dit onderwerp dat bij de agenda is gevoegd kort toe. Hem was van verschillende kanten gevraagd toch nog eens te denken over een poule-systeem, omdat dit meer garantie zou bieden voor gelijkwaardigheid van de tegenstanders. Bezwaar van gesloten groepen is echter dat door ziekte of andere redenen van verhindering niet steeds aan ieder een wedstrijdpartij kan worden geboden. Vandaar dat hij op het mengsysteem van het afgelopen seizoen, waarin het Keizer-(ladder-)systeem de spilfunctie vervult, niet al te grote wijzigingen voorstelt. Vorig seizoen waren de leden ingedeeld in A-, B-, C- enz. groepen, maar er waren niet vooraf wedstrijden gepland tussen de spelers in zo'n groep. Het komend seizoen zal dat wel gebeuren, waarbij echter de speler wiens tegenstander is verhinderd, een gewone ladderpartij kan spelen. Spreker denkt aan het vormen van groepen van zo'n zes spelers (dit is flexibel) op vrijwillige basis en mogelijk twee of drie keer per jaar. De uitslagen van groepswedstrijden zullen in de (Keizer-)ladder worden verwerkt.

Een promotie/degradatieregeling wordt (voorshands) niet gehanteerd en er worden aan de groepsresultaten geen aparte rechten voor een plaats in externe teams verbonden. Tussen de groepswedstrijden door gaat ook de ladder voort en tevens de knock-out en minus 1600-wedstrijden. Ook blijft het voornemen vier rapidavonden te organiseren en een snelschaaktoernooi. Dhr. Eiselin zou er de voorkeur aan geven als de variëteit van wedstrijden wat minder was. Dhr. Drenth sluit zich daarbij aan. Hij

is bang dat de leden door de bomen het bos niet meer zien. Dhr. Heijerman zegt dat de ladder (Keizersysteem) nodig is om tot een ranglijst te komen. Door de resultaten uit de groepen in de ladder te integreren, zo wordt van de zijde van het bestuur opgemerkt, wordt dit ook bereikt. Dhr. Bertrand vindt poulewedstrijden niet zo nodig, maar als veel leden dat prettig vinden, waarom niet? Ook over de rapid-avonden lopen de meningen uiteen. De vergadering gaat er echter mee accoord om er (met inbegrip van het Oliebollen-toernooi) weer vier te organiseren. De voorzitter sluit de discussie en concludeert dat de vergadering heeft ingestemd met het door dhr. Bergshoeff voorgestelde systeem.

Externe competitie

De gepubliceerde samenstelling van de teams geeft geen aanleiding tot vragen. De voorzitter zegt dat aan de eindstand van de interne competitie plaatsingsrechten verbonden (zullen) zijn. Gevraagd wordt of de leden die voor de verschillende teams zijn genoemd zich ook daadwerkelijk beschikbaar hebben gesteld. De secretaris antwoordt dat Frans Arp, die deze portefeuille beheert, zowel met de teamleiders als met individuele spelers heeft gesproken, zodat aangenomen mag worden dat een reële opgave is gedaan.

Dhr. Karwal vraagt of er nog targets voor de teams zijn gesteld. De secretaris meent dat dit niet zoveel zin heeft. Het vorig seizoen dacht iedereen dat het tweede achttal een gooi naar promotie zou kunnen doen; in feite heeft het team met de hakken over de sloot zich gehandhaafd. De opgave moet zijn om zo goed mogelijk te presteren. Spreker hoopt dat het eerste achttal opnieuw kan bewijzen dat het in de KNSB-competitie thuis hoort, maar promotie naar de tweede klasse zit er pas in als het team kan worden versterkt. Op papier moet het tweede team wel een stapje omhoog kunnen doen, maar de avondcompetitie met het nu bekende speltempo ligt niet iedereen.

Dhr. Bergshoeff heeft van Frans Arp kopieën gekregen van het speelprogramma per team. Hij vraagt ieder om een exemplaar dat van toepassing is mee te nemen.

Prijsuitreiking competities seizoen 2001-2002.

De zomercompetitie werd gewonnen door Joost Jansen, gevolgd door Rob Mol en Aad de Bruijn. Een mooie prestatie leverde ook Robert Balm, die beslag legde op de ratingprijs. Hij neemt van de prijzentafel een (schaak)boek mee.

De Keizercompetitie leverde in groep E als winnaar Pim Abbestee op, die volgende keer wel wat hoger mag worden ingedeeld. Hij kiest een flesje witte wijn. Ton van de Poel won groep D en neemt de rode wijn mee naar huis. John Post won niet alleen in groep C, maar kwam ook opmerkelijk hoog uit in de totaalrangschikking. Bovendien won hij in de knock-out competitie de 1600- cup. Naast een boek krijgt hij een wisselbeker mee naar huis.

Groep B werd een prooi van Jan van de Loo (niet aanwezig) en groep A van Aad de Bruijn (idem). Clubkampioen en tevens bekerwinnaar van de knock-outcompetitie werd de nu niet aanwezige Jan Burggraaf (na harde strijd met de voorzitter!). Twee wisselbekers kan hij een poosje mee naar huis nemen. Het snelschaakkampioenschap ging naar Rob Bertholée (ook die krijgt een wisselbeker mee) en in de rapidcompetitie over vier avonden triomfeerden Mevr. Van der Mije en Ronald Keizer ex aequo. De B-groep van de rapidcompetitie werd gewonnen door Maarten Bertrand (een boekenbon werd zijn deel).

Rondvraag en sluiting.

Dhr. Van den Hoorn vraagt naar de ontwikkeling van het ledental. De secretaris verwijst naar zijn Algemeen Verslag, waaruit blijkt dat bij de senioren een negatief saldo van 10 leden moest worden geboekt, zodat de stand nu 53 is. De jeugdafdeling groeide echter met 9 jongens en meisjes naar 43.

Dhr. Karwal vraagt of niet een prijs moet worden uitgelooft voor degene die in de externe competitie het beste resultaat scoort. Hoewel het een sympathiek idee is, zijn er echter volgens verschillende sprekers nogal wat nadelen aan verbonden. Spelers moeten niet gestimuleerd worden hun eigen belang te dienen, maar juist dat van het team. En dat kan wel eens vereisen om een tactische remise te spelen of juist een wat ongezonde aanval in te zetten. Dhr. Bergshoeff vraagt geïnteresseerden zich bij hem op te geven voor het persoonlijk snelschaakkampioenschap van Haarlem dat op 6 september wordt gespeeld. Er is nog plaats.

De secretaris vraagt zo dadelijk het (ingevulde) formulier van de NHSB bij hem in te leveren over het idee een zaterdagcompetitie van de onderbond te starten.

De voorzitter meldt dat s.v. Bloemendaal zich bij de SHS zou willen aansluiten. Hoewel die vereniging in het verleden niet zo aardig is geweest voor VHS, zien de aanwezige leden daartegen geen bezwaar. SHS wordt niet door de gemeente, maar door Kennemerland gesubsidieerd, dus ook dat aspect is in orde.

De voorzitter dankt alle leden voor aanwezigheid en bijdragen aan de discussies en sluit de vergadering te 21.45 uur.

R.M. de Haan, secretaris.

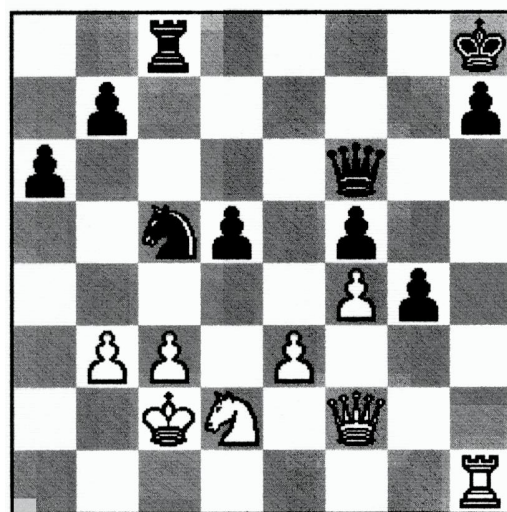
Enquête NHSB over onderbonds-zaterdagcompetitie

Achttien leden hebben het formulier over bovenstaand onderwerp ingeleverd. Daaruit blijkt een beperkte interesse in een extra competitie op zaterdag.

Acht leden willen er absoluut niets van weten. Twee leden doen al mee aan de KNSB-competitie, zodat het idee voor hen niet relevant is. Drie leden zouden bereid zijn om op zaterdag eens een keer in te vallen. Vijf leden vinden het een goed idee en zouden aan een dergelijke competitie willen meedoen, waarbij één lid echter aantekent: alleen onder de vlag van Het Spaarne.

Maar dat zal dus moeilijk worden, tenzij de animo bij leden die het formulier nog moeten invullen onverwacht groot is.

Ik zal proberen nog wat meer reacties los te krijgen en de resultaten doorgeven aan de KNSB.

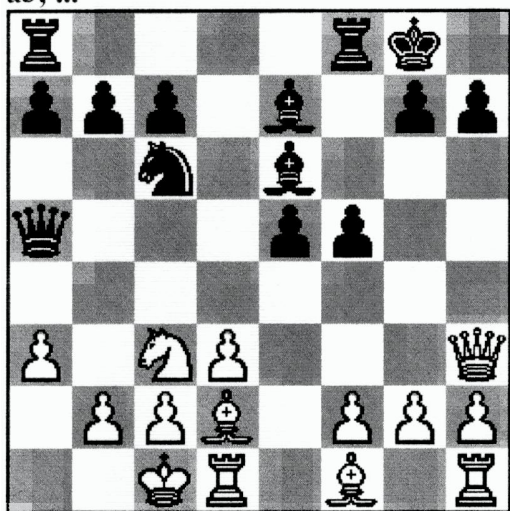
Bovenstaande stelling is uit de wedstrijd Het Spaarne tegen De Uil (zie verslag elders in dit blad). *Cor Hoogeterp* (zwart) speelde hier tegen *S. den Haan* (wit) direct na de tijdcontrôle: **41....; Df6xc3!** Er volgde 42. Kc2-b1 ; Tc8-c7 43.Df2-h4 en zwart moest in het vervolg nog goed uitkijken voor hij op de 62^e zet het volle punt mocht incasseren.

Maat en Kwaliteit

In de grijze oudheid demonstreerde de grote Steinitz eens een schaakpartij aan de problemist Samuel Lloyd en vroeg hem toen of hij iets kon zeggen over de kwaliteiten van de beide spelers. Het bleek een uiterst moeilijke opgave, want Lloyd, een bijzonder intelligent man en een goede schaakspeler, zat er wel erg ver naast.

Onlangs nam ik zelf eens een proef met een van mijn schaakvrienden, een goede clubschaker met een redelijke kennis van schaakliteratuur. Ik toonde hem de volgende partij:

1. e4; e5 2. Pc3; Pf6 3. d3; d5 4. exd5; Pxd5 5. De2; Pc6 6. Ld2; Le7 7. 0-0-0; 0-0 8. Df3; Le6 9. Pge2; f5 10. Dh3; Dd6 11. Pxd5; Dxd5 12. Pc3; Da5 13. a3; ...

13...; Lxa3 14. Pb1; Lxb2+ 15. Kxb2; Da2+ 16. Kc1; Pb4 en wit gaf op.

“Op het spel van de zwartspeler is niet veel aan te merken”, zo meende mijn vriend, “maar de witspeler is vermoedelijk een beginnend amateur die nog weinig praktische ervaring heeft opgedaan.”

Mijn antwoord zou hem verbazen. De witspeler heeft bij het begin van deze partij de leiding in het belangrijkste toernooi van

de 19^e eeuw, Hastings 1895. Zijn score is dan 15 uit 19 en er zijn nog twee ronden te gaan. Hij heeft Pillsbury in de eerste ronde grandioos verslagen en niet minder indrukwekkend is zijn zege in de tweede ronde op wereldkampioen Lasker. Lang geleden heb ik deze partijen wel eens beschreven en er kwamen vele commentaren op van schakers die onder de indruk waren van deze bloedstollende gevechten uit het verre verleden.

De man waarover het hier gaat is Michael Ivanovitch Tchigorin, geboren op 12 november 1850 in Gatschina, een stadje in de buurt van St. Petersburg. Hij leerde het schaakspel op 16-jarige leeftijd(!) en was ongeveer vijf jaar later een speler van meestersterkte. Tijdens het genoemde toernooi in Hastings was hij dus 44 jaar en op het toppunt van zijn carrière als grootmeester.

In de bovenstaande partij tegen David Janowsky speelt hij inderdaad als een beginnend amateur. Hoe komt zoiets? Is het de spanning van een positie aan de top? “Bij een eerste prijs horen zenuwen”, zo heeft Maroczy eens geschreven. En deze grote meester was voor mijn gevoel de kalmte in persoon. Ik heb hem oppervlakkig gekend. Kan het ook zijn dat Tchigorin op die dag – het was op 31 augustus – ziek was, of had hij misschien teveel gedronken? We weten het niet; wat we wel weten, is dat hij het soms met de wodka te kwaad had. Zijn laatste portret, uit 1907, kort voor zijn dood gemaakt en opgenomen in het Russische boek van Grekov, spreekt duidelijke taal.

Door zijn dramatische nederlaag in de voorlaatste ronde wordt Tchigorin gepasseerd door Pillsbury. Dan moet hij in de laatste ronde proberen om de jonge Carl Schlechter met zwart te verslaan, om de tweede plaats te behouden, want Lasker zit hem vlak op de hielen. Dat lukt, dankzij

fijn tempospel in het verre eindspel met de torens.

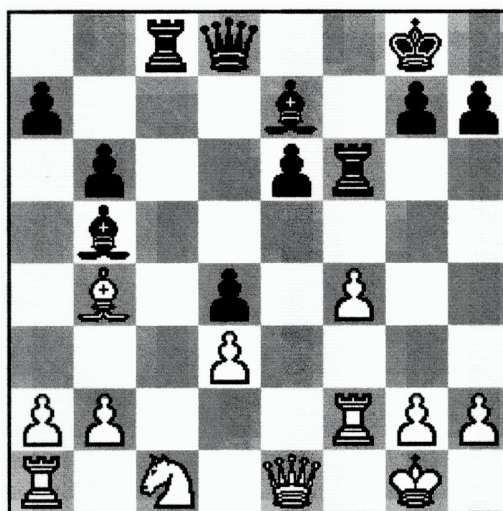
Men zou Tchigorin als de morele winnaar van het toernooi kunnen zien. Hij behaalde 14 overwinningen, behalve Pillsbury en Lasker verslaat hij ook mensen als Tarrasch, Bardeleben, Teichmann, Blackburne en vele anderen. Alleen Steinitz is hem met zwart in het Evansgambiet nog de baas en dat is opmerkelijk voor de 59-jarige ex-wereldkampioen, de titaan die zich op krukken voortsleepte en slechts één oog ter beschikking had, omdat juist Tchigorin in het gambietspel zeer bedreven was. En dan was er nog de ongelukkige nederlaag tegen zijn stadgenoot Schiffers, die hij in meerdere matches soms met grote cijfers had verslagen. Ondanks alles menen kenners dat Hastings 1895 het hoogtepunt was in de carrière van de eerste Russische grootmeester!

(I.v.m. de lengte zijn in het vervolg van dit artikel enige uitweidingen weggelaten. In de serie Chess Stars is een boek over Tchigorin gepubliceerd, waaraan Hans Bouwmeester de volgende partij ontleent. De commentaren zijn een amalgaam van verschillende auteurs):

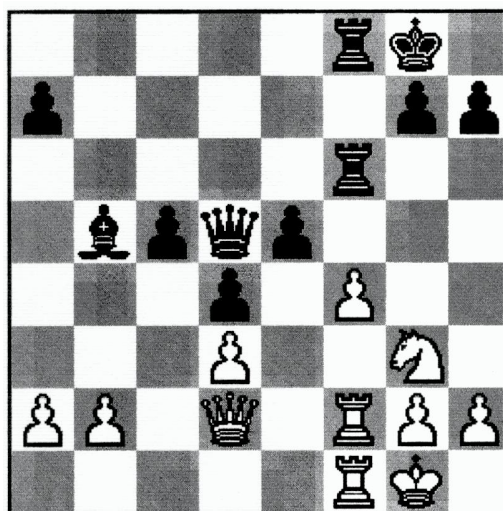
Wit: S.Tarrasch Zwart: M.I. Tchigorin

1.d4; d5 2. e3; Pf6 3. Ld3; Pc6 4. f4 ;Pb4 5.Pf3; Pxd3 6.cxd3; e6 7. 0-0; Le7 8. Pbd2; 0-0 9. De2 De dame staat hier niet gelukkig. Meer voor de hand lag 9.Pe5 om op de koningsvleugel actief te worden. Beide spelers hebben alle theoretische paden willen vermijden. Dat is merkwaardig, want beiden waren grote kenners op het terrein van de openingen. 9....; Ld7 10. Pb3; La4 11.Dc3; b6 12.De1; Toch naar de koningsvleugel? Zwart heeft inmiddels het initiatief. 12...; c5 13. Ld2; Lb5 14.Pe5; Pd7 15.Pc1; Pxe5 16.dxe5; Op 16.fxe5 geeft Khalifman 16...;cxd4 17. exd4; Tc8 18. a4; La6 19. a5; Tc2 met wederzijdse kansen. Na 20.axb6; Dxb6 21. Lc3; Lg5 22. Dd1 kan zwart een pion winnen, maar het is de

vraag of zijn positie wezenlijke winstkansen biedt. Overigens valt i.p.v. 16...;cxd4 ook 16...;c4 te overwegen. 16...; Tc8 17. Tf2; f6 18. Lc3; d4 19.exd4; cxd4 20. exf6; Txf6 21.Lb4;

21...;Lc5?! Na 21...;Lxb4 22. Dxb4; Dd5! is zwart ongetwijfeld in het voordeel (Khalifman). 22.Lxc5; bxc5 23. Dd2; Dd6 24. Pe2; Tcf8 25.Taf1; Dd5 26. Pg3 Wit heeft geen tijd voor b3, want dan volgt g5! Bovendien is 26...;Dxa2 fout wegens 27. Pe4; Tf5 28. Pd6 26....;e5

27. f5? Tarrasch was er waarschijnlijk erg op gebrand zijn tegenstander uit het zadel te lichten, maar verliest de objectiviteit uit het oog. Volgens oude analyses had hij 27. Pe4 moeten doen. Er kan volgen: 27...;Txf4 28.Txf4; exf4 29. Txf4; Txf4

De Uil sneeft bij Het Spaarne!

Op 28 september heeft ons eerste achttal een mooie overwinning behaald op De Uil uit Hillegom. Buiten was het prachtig weer, in het bijzaaltje van het Wijkcentrum in Schalkwijk dus ook aardig warm, maar onze sterkste schakers hadden er duidelijk zin in en bezorgden de bezoekers met 6-2 een gevoelige nederlaag.

Het Spaarne kon in de "basisopstelling" aantreden, terwijl De Uil aan het laatste bord een invaller (playing captain) moest inzetten, de bekende Cock Ippel, die echter het genoegen smaakte het enige volle punt voor zijn team te scoren. Michiel Sijpkens (wit) deed het namelijk in de opening (Frans, met 3. e4-e5) al verkeerd, hield zich nog lange tijd aardig op de been, maar beantwoordde het ook niet erg overtuigende spel van Ippel niet op z'n sterkst en moest direct na de eerste tijdcontrôle opgeven.

Aan het eerste bord wist Aad de Bruijn (met zwart) de gevreesde Reijneveld een remise af te dwingen in een eveneens Franse partij. Aad had het niet gemakkelijk in een wat inferieure variant (Lb4, La5, Lc7). Beide spelers rokeerden lang; wit speelde de aanval over rechts en dat zag er zeer gevaarlijk uit. Maar Aad wist tegen de witte Koningsstelling steeds net genoeg dreigingen te plaatsen en via een algehele afruil kon hij na 49 zetten de veilige haven bereiken. Een mooi resultaat!

Ook Rob Mol speelde (met wit, aan het zesde bord) remise. Tegen het aangenomen damegambiet loste hij echter op de tiende zet door d4-d5 zijn geïsoleerde pion op, wat geen geschikte methode is om voordeel te bereiken. Toch leek hij een gevaarlijke aanval in handen te krijgen, maar bij nadere beschouwing was eeuwig schaak het hoogst bereikbare.

Alle overige spelers van Het Spaarne wonnen hun partij. Gezegd moet worden dat er een zekere matheid lag over het spel van hun tegenstanders. Het ging eigenlijk

iets te gemakkelijk (!). Maar je moet het toch altijd maar even doen!

Mevr. Van der Mije (bord 2, wit) kreeg van haar sterke tegenstander Jan Havenaar, in een door hem gekozen wat minder gebruikelijke variant van het Siciliaans, niet veel weerwerk. Eerst kostte een fout een pion, toen een kwaliteit (waarbij de dames geruild werden) en weldra stond Havenaar ook positioneel zo slecht dat hij al na 31 zetten moest capituleren.

Cor Hoogeterp hield ons daarentegen heel lang in spanning. Wit schotelde hem een damepionspel voor, waartegen Cor zich gemakkelijk ontwikkelde. Hij wimpelde een aanvalspoging af en zette de witte koningsstelling vervolgens onder zware druk. De witte monarch vluchtte naar de damevleugel en liet daarbij een pion en de kwaliteit in de steek. Toen de aanval wat ging stokken, offerde Cor de kwaliteit weer terug tegen twee pionnen en stond toen dus op een riantе voorsprong in een eindspel van zware stukken en ieder een paard. Maar wit had inmiddels wel druk langs de half-open h-lijn gekregen en de witte koning was in betrekkelijke veiligheid. Zelfs een correct dameoffer van Cor (dat wit dus terecht afsloeg) veranderde daar weinig aan. Het leek of Cor met vuur speelde: één verkeerde zet, en hij zou mat gaan, tegen alle verhouding in. Gelukkig hield onze man het hoofd koel en wist hij tenslotte zijn tegenstander voor ondekbaar mat te plaatsen. Dat was dan op de 62e zet!

Frans Arp (die naar eigen zeggen met de handicap van een kater speelde: kwalijk!) moest het opnemen tegen zijn "Ängstgegner", Theo Bakker. De opening was van beide kanten nogal tam: Hongaars van Zwarts kant, d2-d3 van witte kant. Zwart leek zich gemakkelijk te bevrijden (6...; d7-d5) maar verloor met een onberaden Lc8-g4, en daarna Lg4-f5-g6 enkele belangrijke tempo's en dat alleen maar om het loperpaar niet te hoeven prijsgeven. Frans reageerde onmiddellijk en trok met f2-f3, g2-g4 en h2-h4 ten aanval. Toen zwart erin was geslaagd een

loper op f4 te plaatsen (Frans had er minder bezwaar tegen om zijn zwart-vel-dige loper tegen een paard te ruilen, nu hij zelf veld f5 met een paard mocht bezetten), leek het er niettemin op dat de witte aanval was doodgelopen. Een positioneel pionoffer, waar Bakker nooit op in had mogen gaan, gaf Frans de kans om zwarts loper, die naar g5 was verdrongen, verder in het nauw te brengen. De pion werd heroverd, waarbij de torens werden afgeruid, en toen stond er een gewonnen stelling op het bord, omdat wit naast de dame met het paard kon manoeuvreren, terwijl zwarts loper alleen een doelwit vormde. Frans maakte het effectief uit: direct na zijn 41^e zet gaf zwart op.

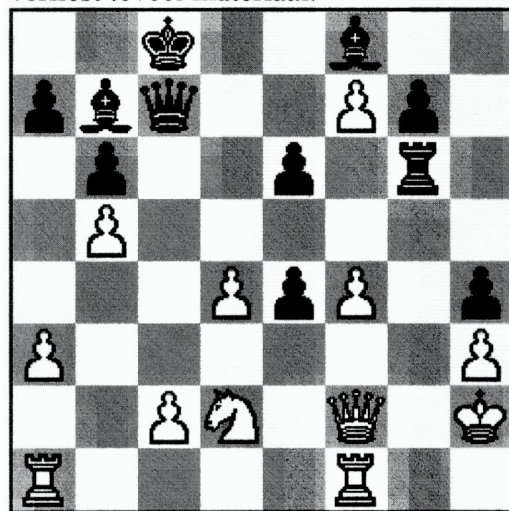
Gerard Snijders won gedegen en fraai. Zie hieronder.

Hugo Gorissen (met zwart op bord 7) kreeg een anti-koningsindische opstelling met duidelijke aanvalsbedoelingen tegen zich, waarop hij rustig en sterk reageerde. Nogal inconsequent ging wit toen op dameruil in, waarna zwart mogelijk zelfs wat beter stond. In het spel met torens en lichte stukken draaiden de kansen weer, maar op de 40^e zet overzag wit een mogelijke pionwinst. Vervolgens ruimde wit de zwarte pionnen op de damevleugel op en zwart de witte pionnen aan de andere kant. De strijd werd nu heel scherp: de opmars van een zwarte pion naar g1 ging wit een stuk kosten, maar zouden de witte vrijpionnen dan vervolgens toch niet de doorslag geven? Onhandig manoeuvreren van wit bedierf echter zijn tegenkansen, zodat zwart tenslotte nog gemakkelijk (op de zestigste zet) won.

Uit het bovenstaande wordt duidelijk dat de overwinning lange tijd nog niet vast stond. De partijen van Cor en Hugo eindigden immers pas tegen zeven uur 's avonds! En omstreeks zes uur was ook Aad nog bezig met vechten voor remise; toen was de tussenstand 3½-1½....

Wit: Guus van Dijk Zwart: Gerard Snijders
1. b2-b4; e7-e6 2. a2-a3; Pg8-f6 3. e2-

e3; b7-b6 4. Dd1-f3; d7-d5 5. g2-g4; Lc8-b7 6. Lc1-b2.; Pb8-d7 7. d2-d3; h7-h5 (Wits spel is uitdagend, maar niet zomaar even te weerleggen. Hij hoopt kennelijk dat zwart zich gaat vergalopperen. Maar Gerard doet het actief en toch voorzichtig). **8. g4-g5; Pf6-g4 9. h2-h3; Pg4-e5 10. Df3-g2; c7-c5 11. f2-f4; Pe5-g6 12. b4-b5** (Het lijkt erop dat wit de aanval uitsluitend met pionnen wil voeren; in ontwikkeling blijft hij achter en er ontstaan steeds groter gaten in zijn stelling). **12...; Dd8-c7** (Eindelijk is loper b7 gedekt; de witte dame voelt zich wat onbehaaglijk, omdat e3-e4 als reactie op d5-d4 natuurlijk niet kan). **13. d3-d4; c5xd4 14. Lb2xd4; Pg6-h4 15. Dg2-f2; Ph4-f5 16. Pg1-f3; h5-h4** (zwart neemt veld g3 in zijn macht; hij voorkomt ook h3-h4) **17. Lf1-d3; Pf5xd4** (zwart wil toch ooit zijn loper kunnen spelen en besluit daarom na rijp beraad een stuk af te ruilen. Na e3xd4 zou natuurlijk Dc7xf4 volgen). **18. Pf3xd4; Pd7-c5** (Wit staat slecht, vooral om zijn verzwakte pionnenstelling). **19. 0-0 ?!; Pc5-e4 20. Ld3xe4; d5xe4 21. Pb1-d2; 0-0-0 22. g5-g6?** (Wit had beter kunnen ageren met c2-c4 en Pd2-b3) ; **22 ...Th8-h6 23. g6xf7; Td8xd4!** (Deze bijna gedwongen maar sterke zet heeft wit waarschijnlijk niet in de overwegingen betrokken) **24. e3xd4; Th6-g6 † 25. Kg1-h2 (zie diagram) e4-e3!** Wit geeft op; hij verliest teveel materiaal.

(Verslag en analyse Rob de Haan).

EXTERNE COMPETITIE

Gedetailleerde uitslag van de wedstrijd Het Spaarne -1 De Uil -1 in de derde klasse D van de K.N.S.B.-competitie, gespeeld op zaterdag 28 september 2002 in Haarlem.

1. A. de Bruijn	A. Reijneveld	½-½
2. A.v.d.Mije-Nicolau	J. Havenaar	1-0
3. C. Hoogeterp	S. den Haan	1-0
4...F. Arp	T. Bakker	1-0
5. G. Snijders	G. van Dijk	1-0
6. R. Mol	F. Van Randen	½-½
7. H. Gorissen	J. Vreeburg	1-0
8. M. Sijpkens	C. Ippel	<u>0-1</u>
		6-2

en... van de wedstrijd Heemstede-3 - Het Spaarne -3 in de derde klasse C van de N.H.S.B., gespeeld op 24 oktober 2002 in Heemstede.

1. Polhuis	-	Gerda Schiermeier	1-0
2. Verdonk	-	Sander Schürer	½-½
3. Alberga	-	Robert Balm	1-0
4. Frisart		Frank Otten	½-½
5. Bram Go	-	Willem Elsthout	0-1
6. Hugo van Ommeren		-John Post	0-1
7. Guldemon		-Gabriël v/d Zanden	0-1
8. Zoltan Ristic		-Robert Drenth	<u>0-1</u>
			2-6

De redactie ontving juist voor het afsluiten van de opmaak van dit blad een uitvoerig verslag van de wedstrijd Heemstede-3 tegen Het Spaarne-3, dat echter door plaatsgebrek tot de volgende aflevering bewaard moet worden.

En... van de wedstrijd Het Spaarne-4 – Excelsior-2, in de vierde klasse E van de N.H.S.B., gespeeld op 31 oktober 2002 in Haarlem.

1. F. Otten	Bosch	½-½
2. B. Halberstadt	Herruer	0-1
3. G. Heyerman	van Grootheest	0-1
4. B. Bergshoeff	Kos	1-0
5. A. Clemens	Delchot	0-1
6. G.van der Zanden	Potters	1-0
7. T.van der Poel	Klok	0-1
8. E. Scholten	T. de Vries	<u>0-1</u>
		2½-5½

N.H.S.B.-BEKER

Op 31 oktober werd de eerste wedstrijd om de N.H.S.B.-beker gespeeld tegen Hoofddorp. Voor Het Spaarne speelden mee (in bordvolgorde): Daan in 't Veld, Rob de Haan, Fer Mesman en Joost Jansen. Tegenstanders waren (resp.) Goldstein, Van Hest, Van Duykeren en Copier

.Het werd een afgetekende overwinning: 3½-1½ ! Daan (zwart) werd in een tweepaardenspel tot een stukoffer geïrriteerd dat vrijwel direct een punt opleverde. Aan het tweede bord werd de Hoofddorpspeler zo moe van zijn steeds slechtere stelling dat hij in tijdnood maar opgaf. Joost speelde een wisselvallige partij, maar trok aan het langste eind. Fer wist een toren-eindspel met een pion minder toch te redden.

De teamleider van het vierde achttal heeft van *nevenstaande wedstrijd* een mooi verslag gemaakt, dat door zijn lengte echter tot de volgende aflevering van het clubblad moet wachten. Toch wil de redactie iedereen opwekken kopij in te sturen, verslagen, artikelen of wat u maar kwijt wil.

LEEUWENKAMP WONINGINRICHTING

Winkelcentrum Schalkwijk

Riviëradreef 49
2037 AE Haarlem

Tel: 023-535 8003
Fax: 023-533 9630

(Advertentie)

Het Spaarne en de landelijke pers.

Wij zijn allen bescheiden schakers, nietwaar? Maar dat hoeft niet te verhinderen dat het product van onze inspanningen in een landelijk ochtendblad gepubliceerd wordt. Getuige onderstaand knipsel uit het Algemeen Dagblad van 21 september 2002:

SCHAKEN

TIM KRABBÉ

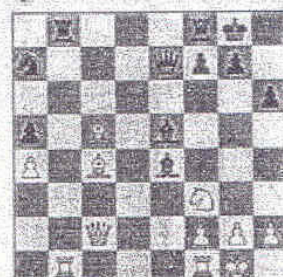
EEN LEZER, DE STUDIE-componist en sterke speler Rob Bertholet, stuurde mij de volgende grappige partij die hij op zijn club had zien spelen. Kaiwij - Van Hoorn, Haarlem, juni 2002. Het gaat hier om niet al te sterke schakers, met ratings van rond de 1500. 1.e4 Pf8 2.Pc3 d5 3.e5 d4 4.exf6 dxc3 5.fxe7 cxd2+ 6.Lxd2 Lxe7 7.Ld3 O-O 8.Pe2 Pc6 9.Lc3 Lg4 10.f3 Le6 11.Dd2 Le5 12.O-O 13.Kb1 Le3. Het thema van deze partij duikt voor het eerst op; wegens Lxa2+ is de loper onkwetsbaar. 14.De1 Ld4

Maar nu overdrijft Zwart. 15.Lxd4 Zo goed als winnend was 15.Pxd4 Lxa2+ (15...Pxd4 16.Lxd4 Lxa2+ 17.Kxa2 Txe1 18.Thxe1 komt op hetzelfde

neer) 16.Kxa2 Txe1 17.Thxe1 Pxd4 18.Lxd4, want Dxd4 gaat dan niet vanwege de echo 19.Lxh7+. 15...Pxd4 16.Lxh7+? Beter 16.Pxd4 Lxa2+ 17.Kxa2 Txe1 18.Thxe1 enz. 16...Kxh7 17.Lxd4 En nu redt Zwart zich weer met die echo: 17...Lxa2+ 18.Kxa2 Txe2 19.Th4+ Feh voor Wit dat de toren daar onder schot blijft van de zwarte dame. Met 19.Txd8 Txe1 20.Txa8 (of 20.Txe1 Txd8 21.Te7) 20...Txh1 21.Txa7 had hij misschien kansen behouden. 18...Kg8 20.Dxe2 Dd5+?? Een onbegrijpelijk fout, Wit won nu makkelijk. Toevallig had ik niet zo lang daarvoor ook een andere partij opgestuurd gekregen waarin zo'n afrekschaak-echo voorkomt; een drieminuten-vluggertje, gespeeld op de internetschaakclub ICC. chintu - Busta, ICC 2002 1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4 Pf6 5.O-O b5 6.Lb3 Lb7 7.d3 h6 8.a4 Le7 9.Pc3 b4 10.Pd5 d6 11.c3 a5 12.Ld2 bxc3 13.bxc3 O-O 14.Tb1 Tb8 15.Lc4 Pa7 16.Pxh6+ Lxf6 17.La3 c5 18.Dc2 Lc6 19.d4 exd4 20.cxd4 De7 21.e5 dxe5 22.dxe5 Lxe5 23.Lxc5 Die loper is wegens Lxf7+ onkwetsbaar.

Zwart had nu 23...Ld6 moeten spelen, maar de echo 23...Le4

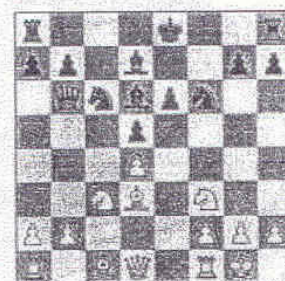

was natuurlijk wel zo briljant. Helaas ook incorrect. 24.Txb8 Niet Dxc4 wegens Lxh2+ Maar ook 24.Lxe7 Lxc2 25.Tbc1 Tfe8 26.Lc5 was winnend. 24...Txb8 Of 24...Lxc2 25.Txf8+ Dxf8 26.Lxf8 en Wit wint. 25.Dc1? Het was nu eenmaal een vluggertje; 25.Lxe7 Lxc2 26.Pxe5 won meteen. 25...Df6? Met 25...Ld6 had Zwart zich nog kunnen redden. Nu volgde er 26.Pxe5 Te8 27.Lxf7+ Kh8 28.f4 en Zwart gaf het op.

Zetten als Lxf7+ en Lxh2+ worden vaak afrekschaak genoemd, maar bij een echt afrekschaak geeft het achterste stuk schaak. Het echte en dit pseudo-afrekschaak vormen samen een bekend valletje.

Notting - Murthy, Philadelphia 1996

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pd2 Pf6 4.e5 Pfd7 5.Ld3 c5 6.e3 Pc6 7.Pe2 cxd4 8.cxd4 Db8 9.Pf3 f6 10.exf6 Pxf6 11.O-O Ld8 12.Pc3 Ld7

13.a3 Een theoretische zet in een theoretische stelling - maar deze Wit bedoelt hem als val. 13...Pxd4 14.Pxd4 Dxd4 Bekend is dat Wit nu na 15.Pb5 De5 16.g3 Lxb5 17.Lxb5+ genoeg compensatie krijgt voor de pion. 15.Lg6+?? Maar met dit pseudo-afrekschaak om de dame te winnen, trapt Wit in zijn eigen val. 15...hxg6 16.Dxd4 Lxh2+ 17.Kh1 Le5+ Een echt afrekschaak dat de dame terugwint. 18.Kg1 Lxd4 Met als rente een loper en twee pionnen - Wit gaf het op.

tkrabb@ad.nl

Interne schaakcompetitie 'Het Spaarne'

5e ronde (17 okt 2002)						
	-	Score	Ap	Pt	TPR	ELO
1	Aad de Bruijn	276	5	5	2036	2001
2	Pim Beers	227	4	3,5	1893	1761
3	Rob Bertholée	208	2	1,5	2259	2356
4	Mariska de Mie	195	1	1	2496	2099
5	Rob Mol	190	3	2,5	1881	1928
6	Werner Passchier	180	3	2,5	1803	1550
7	Michiel Sijpkens	179	4	2	1721	1761
8	Rob de Haan	178	4	2	1699	1776
9	Bob Halberstadt	174	4	2,5	1725	1574
10	Rob Drenth	170	5	3	1724	1637
11	Wim Elsthout	163	3	2	1771	1592
12	Nico Huijboom	162	2	1,5	1806	1756
13	Wim Eiselin	157	5	3	1560	1550
14	Cathy van der Mije	155	3	1,5	2138	2129
15	John Post	150	4	2	1645	1435
16	Jan van de Loo	145	3	1,5	1622	1648
17	Gerda Schiermeier	141	3	1,5	1511	1681
18	Ronald Keizer	140	3	2	2022	1970
19	Piet van der Linden	128	4	1,5	1547	1614
20	Pim Abbestee	120	3	2	1652	1650
21	Jan Koper	120	3	1,5	1481	1150
22	Bert Bergshoeff	115	4	2	1528	1392
23	Astrid Smit	108	5	1,5	1385	1525
24	Frank Otten	104	2	1	1673	1538
25	Maarten Bertrand	98	2	1	1413	1478
26	André Clemens	95	5	2	1449	1493
27	Robert Balm	95	3	1	1279	1528
28	Hugo Mackelberghe	93	4	1,5	1447	1449
29	Ger van Diest	93	2	1	1439	1343
30	Willem de Ruig	92	2	1	1465	1460

31	Ger Heijerman	86	4	1,5	1337	1480
32	Hugo Kalwij	80	4	1,5	1428	1436
33	Sander Schurer	79	4	2	1485	1496
34	Evert Scholten	78	5	2	1442	1299
35	Gerard Snijders	73	1	0	1612	1887
36	Jan van Lierop	60	3	1	1251	1180
37	Ronneke Goossens	57	3	0,5	1217	1430
38	Ton van der Poel	40	3	0	1150	1399
39	Hans van der Hoorn	22	5	0	1057	1406

Rapidcompetitie 2002-2003

Groep 1	24 okt	27 feb	1 mei	26 jun	Totaal
Rob Bertholée	12				12
Cathy van der Mije	8				8
Rob Mol	8				8
Rob de Haan	6				6
Gerda Schiermeier	6				6
Pim Abbestee	6				6

Groep 2	15 nov	14 feb	2 mei	27 jun	Totaal
Evert Scholten	7				7
John Post	5				5
Robert Balm	5				5
Ton van der Poel	4				4
Frank Otten	4				4
Hugo Mackelberghe	4				4
Ger Heijerman	3				3
Astrid Smit	2				2
Willem de Ruig	2				2
Hugo Kalwij	2				2
André Clemens	1				1
Bert Bergshoeff	0				0

Knock-Out Competitie 2002-2003

Eerste ronde:	
Rob Drenth - Astrid Smit	1 - 0
Willem de Ruig - Robert Balm	
Maarten Bertrand - Ton van der Poel	1 - 0
Ger van Diest - Rob Mol	0 - 1
Ger Heijerman - Gerard Snijders	
Ronald Keizer - Nico Huijboom	
Gerda Schiermeier - André Clemens	½ - ½
Hans van der Hoorn - Jan van de Loo	0 - 1
Jan van Lierop - Bert Bergshoeff	0 - 1
John Post - Piet van der Linden	1 - 0
Pim Abbestee - Sander Schurer	1 - 0
Wim Eiselin - Jan Koper	½ - ½
Pim Beers - Ronneke Goossens	1 - 0
Rob de Haan - Hugo Mackelberghe	1 - 0
Evert Scholten - Aad de Bruijn	0 - 1
Bob Halberstadt - Hugo Kalwij	1 - 0
Eerste ronde, replay:	
André Clemens - Gerda Schiermeier	
Jan Koper - Wim Eiselin	